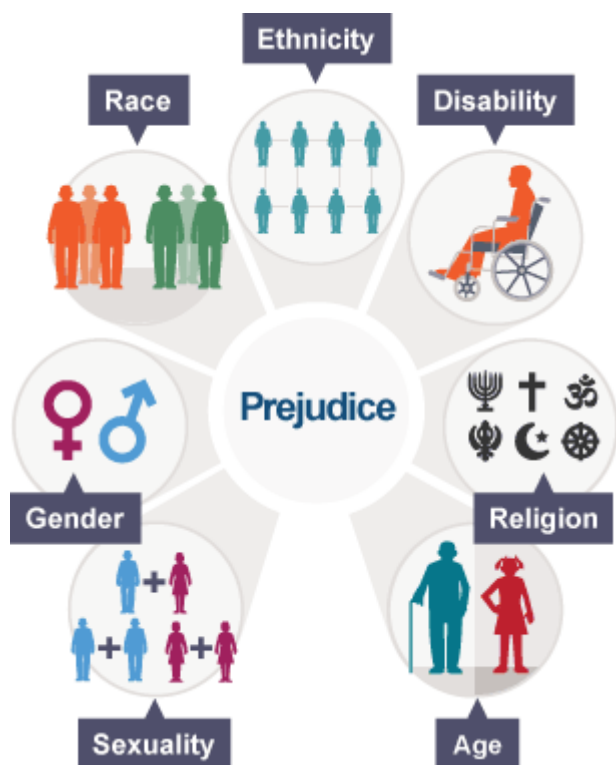

"Etiketa na čelo" (socijalna psihologija) - radionica

Radionica "Etiketa na čelo" kroz igru uloga pomaže učenicima da osvijeste predrasude i stereotipe. Učenici dobijaju etiketu koju ne vide, a ostali ih tretiraju prema njoj, što vodi u refleksiju o socijalnoj percepciji i identitetu.

Tags

Odgojne strategije

Obrazovne strategije

Aktivnosti sa učenicima

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 3. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Kroskurikularne i međupredmetne teme

Društveno-humanističko područje

Predmet

Psihologija

Ključne kompetencije

Građanska kompetencija

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Ciljevi:

- Učenici prepoznaju kako se ljudi međusobno etiketiraju.
- Razumiju utjecaj stereotipa i predrasuda na ponašanje i samoprocjenu.
- Razvijaju empatiju i kritički stav prema površnim sudovima o drugima.
- Uviđaju kako naše ponašanje prema nekome može biti vođeno pretpostavkama, a ne činjenicama.

Ishodi:

- Učenik prepoznaje šta su stereotipi i predrasude te objašnjava njihov utjecaj na međuljudske odnose.
- Učenik razlikuje ponašanje temeljeno na činjenicama od ponašanja zasnovanog na pretpostavkama.
- Učenik pokazuje empatiju prema osobama koje su često pogrešno etiketirane.

- Učenik kritički promišlja o vlastitom ponašanju prema drugima u kontekstu društvenih uloga i identiteta.

Detaljan opis realizacije

1. Uvod – 5 minuta

Kratki uvod u temu:

„Danas ćemo razgovarati o tome kako doživljavamo druge ljude – na osnovu onoga što vidimo ili pretpostavimo – i kako to može utjecati na naše ponašanje.“

2. Glavna aktivnost – 15 minuta

Na čelo svakog učenika zalijepiti etiketu tako da ne može vidjeti šta na njoj piše.

Popis "uloga":

- Štreber/ica
- Influencer/ica
- Fudbaler/ka
- Osoba sa mentalnim poteškoćama
- Bogataš/ica
- Siromašan/na
- LGBT osoba
- Osoba s invaliditetom
- Feminist/kinja
- Dijete razvedenih roditelja
- Dijete iz seoske sredine
- Gradska "faca"
- "Razredni klaun"
- Osoba s lošim ocjenama
- Osoba koja stalno markira sa časova
- Emotivac / emotivna osoba
- Zatvorena i tiha osoba
- Osoba koja stalno kasni
- Osoba druge vjere
- Migrant/kinja
- Vegan/ka
- Osoba koja ne pije alkohol
- Osoba koja voli metal/rock
- Štreberka koja stalno pravi bilješke

- Osoba koja se oblači "čudno"
- Djevojka koja "ima mnogo prijatelja"
- Dečko koji "voli modu"
- Osoba koja ima tetovaže ili pirsinge
- Osoba iz manjinske nacionalnosti
- Osoba koja se ne uklapa ni u jednu grupu

...

Zadatak: jedan po jedan učenik se slobodno kreće po razredu, dok od ostalih učenika dobija komentare koji su u skladu sa predrasudama o ulozi koju taj učenik trenutno ima. Npr. ako neko nosi etiketu „štreber“, drugi ga tretiraju kao pretjerano ambicioznog, dosadnog, „znalca“ itd. Nakon 7–10 minuta, učenici pokušavaju pogoditi koja je njihova etiketa na osnovu toga kako ih drugi tretiraju.

3. Diskusija i refleksija – 20 minuta

Pitanja:

Kako ste se osjećali dok niste znali ko ste, ali ste osjetili kako vas drugi tretiraju?

Je li neko tačno pogodio svoju "ulogu"? Kako?

Jesi li nekoga automatski tretirao na osnovu etikete, a da ne razmisliš o tome?

Dogodi li se to i u stvarnom životu?

Po čemu zaključujemo ko je neko – izgled, stil, govor?

Kako se možeš oduprijeti predrasudama?

Opcionalno: učenici mogu anonimno napisati svoje osjećaje na papiriće koji se potom pročitaju.

Zaključak – 5 minuta

Naglasiti:

Etikete nas ograničavaju i stvaraju lažnu sliku o ljudima.

Predrasude često vode do nepravde i loših odnosa.

Da bismo nekog zaista upoznali, treba slušati i razgovarati, a ne suditi po izgledu ili jednom obrascu ponašanja.

Praćenje i procjenjivanje

☒☒

Učešće u aktivnosti (da li učenik aktivno učestvuje u igri)

Razumijevanje stereotipa (da li prepoznaje kako nastaju i djeluju)

Samoprocjena i refleksija (da li zna prepoznati svoje osjećaje i ponašanje)

Empatija (da li pokazuje razumijevanje za druge)

Posmatranje – tokom igre i diskusije zabilježiti ko učestvuje i kako reaguje

Usmena refleksija – voditi kratku diskusiju nakon igre

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

☒☒ Napomene za primjenu:

Etikete birati prema senzibilitetu razreda – izbjeći ono što bi moglo direktno asocirati na stvarne osobe iz odjeljenja.

Uvijek naglasiti da su uloge fiktivne i da se igra ne odnosi na stvarne osobe.

Ako sumnjamo da bi neka etiketa mogla biti preosjetljiva (npr. gej, siromašan/na), izostaviti je ili je zamijeniti neutralnijim terminom (npr. “osoba drugačijih interesa”, “osoba s neobičnim porodičnim okolnostima”).

Biti podržavajući/a i smiren/a. Ako neko postane uznemiren, prekinuti ili olakšati situaciju.

Ne koristiti stvarne lične karakteristike učenika (npr. nekom dodijeliti ulogu “bogataša” ako to zaista jesu).

Nakon radionice, pohvaliti iskrenost i otvorenost – i dodati poruku o važnosti uvažavanja različitosti.

Metode i tehnike

Igra uloga

Metoda demonstracije

Metoda simulacije

Collections

Inspiriraj druge

Priprema za čas - Srednja škola

Odgojne strategije